

Jaarverslag 2025 Nederlandstalige Vrouwenraad Gelijke Kansen Vlaanderen

2025 was een scharnierjaar voor de Vrouwenraad: een jaar waarin we onze rol als koepelorganisatie verder hebben verdiept en verbreed. Terwijl we werkten aan structurele oplossingen voor genderongelijkheden, stonden we tegelijk midden in grote maatschappelijke discussies over geweld, zorg, representatie en zelfbeschikking. Het was een jaar waarin we onze expertise zichtbaar maakten in overlegplatformen, adviesraden en de media, en waarin we nieuwe leden verwelkomden in een groeiend en divers netwerk.

Als **belangenbehartiger** trokken we duidelijke lijnen in dossiers die Vlaanderen beroerden, van de Kinderopvangzaak, die in 2025 een belangrijk jaar kende met een baanbrekend arrest van het Grondwettelijk Hof, over de rechtsbescherming van ongeboren menselijk leven, tot de strijd tegen gendergerelateerd geweld. We bouwden verder aan toekomstgerichte trajecten zoals zorg op maat, respectvolle reproductieve zorg en de campagne richting “50/50 in de (lokale) politiek”.

2025 was ook het jaar waarin we onze **koepelfunctie** versterkten: met een succesvolle netwerkdag, intensieve samenwerking met GK-partners en een vernieuwde ledenwerking die leidde tot vijf nieuwe lidorganisaties. Het was een jaar van groei, verdieping en strategische keuzes, een stevige basis om richting 2030 te blijven bouwen aan een rechtvaardige, zorgzame en gelijkwaardige samenleving voor alle vrouwen.

Hieronder vinden jullie een overzicht van onze acties in 2025.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 1 GEWELD OP VROUWEN BANNEN

SD1-OD1 Een beleid ter preventie van geweld

Acties		Indicatoren	Behaald
R1	<p>We nemen deel aan overlegplatforms over gendergerelateerd geweld ter kennisopbouw- en deling en geven input in de analyse en aanbevelingen voor het beleid, met bijzondere aandacht voor het Vlaams beleid.</p> <p>We analyseren en maken een vertaalslag van de EU-Richtlijn ter voorkoming en bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld voor het Vlaams beleid.</p>	<p>25 deelnames 15 inputs <u>1 document met aanbevelingen</u></p>	Ja

Met het oog op 2030 werkte de Vrouwenraad doelgericht verder aan de ondersteuning van een **versterkt en geïntegreerd beleid ter preventie en bestrijding van gendergerelateerd geweld**. Als belangenbehartiger bleef de Vrouwenraad actief binnen verschillende overlegplatformen, waaronder het **Nationaal Platform Middenveld Gendergerelateerd Geweld**, het **Feministisch Platform tegen geweld tegen vrouwen** en het **Platform Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag (SGG)** van Sensoa. In 2025 lag de focus sterk op de afronding van het Nationaal Actieplan 2021-2025.

Het Verdrag van Istanbul, zonder voorbehoud geratificeerd op 14 maart 2016 door België, is het eerste wettelijk bindende instrument ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld op vier belangrijke gebieden: geweldpreventie, bescherming van slachtoffers, vervolging van plegers en ontwikkeling van geïntegreerde, alomvattende en gecoördineerd beleid. Het is het meest succesvolle instrument in de strijd tegen gendergerelateerd geweld. Het onafhankelijke gespecialiseerde orgaan dat verantwoordelijk is voor het toezicht op de tenuitvoerlegging door de staten die partij zijn bij het Verdrag van Istanbul, is **GREVIO**, Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence.

Een belangrijk moment was dan ook het bezoek van **GREVIO**, de onafhankelijke expertengroep van de Raad van Europa die toeziet op de naleving van het Verdrag van Istanbul. De Vrouwenraad nam deel aan het overleg met het feministisch middenveld over de implementatie van dit verdrag en het nationaal beleid. Het [evaluatie-rapport](#) dat in november 2025 verscheen, erkende de vooruitgang die België en **Vlaanderen** hebben geboekt, onder meer op het vlak van wetgeving, slachtofferzorg, samenwerking tussen actoren, investeringen en preventie.

In 2025 vertaalde de Vrouwenraad de **nieuwe Europese richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld** naar [concrete aanbevelingen voor het Vlaamse beleid](#). We benadrukten de nood aan duidelijke en versterkte wetgeving rond verschillende vormen van gendergerelateerd geweld, een betere en snellere bescherming van slachtoffers, en een structurele inzet op preventie. Daarnaast pleitten we voor gerichte opleiding van professionals (zoals politie, zorg- en onderwijsactoren) en voor een sterkere en meer toegankelijke gegevensverzameling.

Het aanbevelingsrapport werd via onze [website](#), sociale media en nieuwsbrieven verspreid en gericht bezorgd aan de relevante Vlaamse kabinetten van Justitie & Handhaving en Gelijke Kansen en hun respectievelijke departementen.

Dit alles blijft meer dan ooit nodig. In 2025 werden opnieuw 26 feminicides geregistreerd. Om de 2 weken wordt in België een vrouw door haar partner of ex-partner vermoord. De maatschappelijke verontwaardiging was groot. In [een opiniestuk](#) benadrukten we het cruciale belang van **preventie in de aanpak van geweld tegen vrouwen**. Daarbij pleitten we voor meer structurele investeringen in preventief beleid zoals langdurige sensibiliseringscampagnes rond gendergelijkheid en geweld, relationele en seksuele vorming in het onderwijs, en het bespreekbaar maken van schadelijke gendernormen en machtsverhoudingen.

SD1-OD2 Extra aandacht voor alle vormen van technologisch gefaciliteerd (online) geweld en ook hiervoor een (preventief) beleidskader op maat ontwikkelen

Acties		Indicatoren	Behaald
R2	We schrijven en verspreiden een rapport (atlas) over internationale regelgeving inzake technologisch gefaciliteerd geweld.	1 rapport 1 spreidingsoverzicht	Ja
Online geweld is een veelkoppig monster en heeft ernstige gevolgen voor de fysieke, mentale en emotionele gezondheid van vrouwen.			

2025 vormde het eerste jaar van ons meerjarenplan met doelstellingen richting 2030. Als eerste stap richting het vergroten van kennis bij Vlaamse stakeholders over technologisch gefaciliteerd geweld tegen vrouwen, brachten we de **bestaande internationale kaders** in kaart.

Er bestaat immers heel wat **internationale regelgeving die handvaten biedt om online geweld tegen vrouwen aan te pakken en te voorkomen**. De Vrouwenraad bundelde deze in [een uitgebreid rapport](#) dat dient als belangrijke inspiratiebron en referentiekader voor Belgische en Vlaamse beleidsmakers. Het rapport schetst de basisprincipes en fundamentele rechten zoals verankerd binnen de Verenigde Naties, de Raad van Europa en de Europese Unie, en belicht relevante Europese wetgeving voor de bestrijding en preventie van cybergeweld tegen vrouwen in al hun diversiteit.

We verspreidden het rapport via [onze website](#) en via onze externe nieuwsbrief en onze nieuwsbrief voor leden.

SD1-OD3 Informeren en sensibiliseren over positieve mannelijke rolmodellen

Acties	Indicatoren	Behaald
R3 We informeren en sensibiliseren onze leden over het doorbreken van traditionele mannelijke genderrollen en positieve mannelijke rolmodellen.	Minimum 2 overlegmomenten met GK-organisaties 1 infosessie voor leden	Ja

In 2025 ging de Vrouwenraad met andere Gelijke Kansen-partners in gesprek over de rol van het thema mannelijkheid binnen hun werkingen. Vanuit onze rol als koepelorganisatie zetten we daarbij onder andere in op het informeren en ondersteunen van onze lidorganisaties en partnerorganisaties.

We namen deel aan het **MoveMen-platform** en aan de **studiedag** van MoveMen op 19 juni 2025.

Op 29 januari 2026 organiseerden we een **interactieve workshop in samenwerking met MoveMen**, een initiatief van vzw Keertij en RoSa vzw. MoveMen ontwikkelt projecten die jongens en mannen actief betrekken bij gendergelijkheid en geweldpreventie. Tijdens de workshop gingen 20 deelnemers in op maatschappelijke verwachtingen ten aanzien van mannen, de mogelijke schadelijke impact ervan, zowel voor mannen zelf als voor anderen, en de manier waarop feministische organisaties hier bewust mee kunnen omgaan.

Centraal stond de **Man-Box**, een methodiek die stereotypen rond mannelijkheid zichtbaar maakt. Aan de hand van confronterende cijfers over onder meer suïcide en verkeersongevallen werd duidelijk hoe hardnekkige ideeën over hoe een man “hoort te zijn” het welzijn van mannen beïnvloeden. De workshop bood inzicht in hoe het beeld van de “echte man” bepaalde gedragingen en emoties afremt, hoe deze ideeën zich verhouden tot veranderende verwachtingen rond vrouwelijkheid, en hoe taal en uitsluitingsmechanismen stereotypen in stand houden.

Daarnaast werd het belang benadrukt van het actief betrekken van mannen binnen feministische organisaties. Mannen spelen niet alleen een rol als bondgenoot, maar ervaren zelf ook de druk van beperkende gendernormen. Door hen bewust te betrekken, kunnen feministische bewegingen vermijden dat zij aansluiting vinden bij antifeministische discourses.

De workshop bood deelnemers nieuwe inzichten in mannelijkheid en genderstereotypen, ruimte om met een frisse blik naar de eigen werking te kijken en inspiratie om mannen bewuster en positiever te betrekken bij het streven naar gendergelijkheid. De workshop was helemaal volzet, dat toont aan dat dit thema sterk leeft en relevant is voor het werk van de Vrouwenraad.

SD1-OD4 Hulpverlening en bestraffing van plegers

Acties		Indicatoren	Behaald
R4	<p>We nemen deel aan overlegplatforms over gendergerelateerd geweld ter kennisopbouw- en deling en geven input.</p> <p>We organiseren een webinar waarin we een stand van zaken opmaken van behandelprogramma's van (gedetineerde) plegers van seksueel en familiaal geweld, met aandacht voor het verband tussen geweld en structurele ongelijkheden en machtsverhoudingen tussen partners, voor onderliggende historische en sociale constructies van 'mannelijkheid' en 'vrouwelijkheid', inclusief de systemische aard van geweld. Dit met als doel preventie en vermijden van recidive.</p>	<p>1 overzichtslijst input daderbegeleiding in overlegplatforms</p> <p>1 webinar</p>	Ja
<p>Als lid van verschillende overlegplatforms rond gendergerelateerd geweld adviseerde de Vrouwenraad het beleid over maatregelen voor slachtoffers én daderaanpak. Zo leverden we input bij het ontwerp van het schaduwrapport over het Verdrag van Istanbul via het Feministisch Platform tegen geweld tegen vrouwen, met specifieke aandacht voor artikel 16 over daders (Vrouwenraad is mede-auteur). Daarnaast gaven we mondelinge input tijdens de GREVIO-meeting in Brussel, onder meer over de ontwikkeling en implementatie van daderprogramma's in Vlaanderen. We bezorgden onze input ook nog via mail aan de GREVIO-rapporteur.</p> <p>Op 28 april organiseerde de Vrouwenraad een lunchwebinar over Project M, een innovatief en evidence-based traject dat mannen in detentie betreft bij kritische reflectie en dialoog over gender, relaties en seksueel en familiaal geweld.</p> <p>Koen Dedoncker van Keertij lichtte het programma toe. Project M biedt deelnemers een veilige omgeving om in alle openheid te spreken, zichzelf te zijn en stil te staan bij hun gedrag en ervaringen. Het traject bevordert bewustwording, maar creëert ook ruimte voor steun, rust en menselijkheid.</p> <p>Het webinar belichtte daarnaast de bredere context van geweld, met aandacht voor structurele ongelijkheden, machtsverhoudingen binnen relaties en de sociale constructie van mannelijkheid en vrouwelijkheid. Hiermee leverde het een belangrijke bijdrage aan kennisdeling en reflectie over preventieve aanpakken van gendergerelateerd geweld.</p>			

De monitor toont dat de VRT vooruitgang boekt: de aanwezigheid van vrouwen en van personen met een buitenlandse herkomst ligt dichtbij of boven de streefcijfers voor 2025, en redacties besteden meer aandacht aan inclusieve beeldvorming. Tegelijk blijven personen met een handicap sterk ondervertegenwoordigd, en de interne diversiteit op managementniveau en in nieuws- en redactierollen moet verder versterkt worden. Daar blijft de Vrouwenraad via het Inclusienetwerk op hameren.

Stem haar de lijst in

In het najaar van 2025 voerde de Vrouwenraad de campagne '[Stem haar de lijst in](#)', gericht op meer zichtbaarheid van vrouwelijke artiesten in Vlaamse hitlijsten. Ondanks een mooi bereik waren de cijfers nog steeds ongebalanceerd: in De Tijdloze van StuBru stonden slechts 8 vrouwen in de top 100, in Radio 1's Classic 1000 16 vrouwen, en in Qmusic's Top 1000 slechts 33 vrouwen.

Deze cijfers tonen aan dat er nog een lange weg te gaan is naar een gelijke vertegenwoordiging: zoveel vrouwen, zoveel talent, en toch nog lang geen 50/50. Het voornemen voor 2026 is dan ook om opnieuw op te roepen om bewust te stemmen voor vrouwelijke artiesten en hun zichtbaarheid in muziekhitlijsten te vergroten.

SD2-OD2 Jongeren betrekken in dit proces

Acties	Indicatoren	Behaald
<p>R6 We proberen jongerengroepen aan te trekken als lid bij de NVR. We gaan daartoe in overleg met de Ambrassade en de jongerenafdelingen van de huidige leden. De huidige werking van de 'Young Ambassadors' en 'The Next Wave' wordt uitgedoofd. De bestaande vrijwilligers worden hierin begeleid en betrokken.</p> <p>We maken een inventaris van de bestaande jongerengroepen en van de jongerenafdelingen bij de huidige leden.</p> <p>We capteren de signalen van jongerengroepen over maatschappelijke evoluties m.b.t. genderstereotypering en seksisme. We koppelen de resultaten van de sessies ook terug binnen de werking van de Vrouwenraad.</p>	<p>1 inventaris jongerengroepen</p> <p>1 overleg met de Young Ambassadors en The Next Wave</p> <p>1 overleg met Ambrassade</p> <p>1 overleg met de jongerenafdelingen van bestaande leden</p> <p>1 nota met signalen</p> <p>1 terugkoppeling naar de leden</p>	Ja

In het najaar van 2025 deed de Vrouwenraad een verkennend onderzoek naar **hoe de Vrouwenraad jongeren beter kan betrekken bij haar werking en beleid**. Het combineert literatuurstudie, gesprekken met jongerenafdelingen van onze lidorganisaties en reflecties van de voormalige jongerenwerkingen, the Next Wave en the Young Ambassadors. Ook gingen we in gesprek met De Ambrassade.

In het kader van het onderzoek werd gesproken met jongerenafdelingen van verschillende lidorganisaties. Het ging om:

- Jongerenwerking van 11.11.11
- Dwaalzin
- Girls in the City
- Jong Groen
- Jong ACV
- Jong VLD
- FreeZbe
- ABVV Jongeren
- Jong N-VA

Deze gesprekken gaven een breed beeld van verschillende soorten jongerenwerkingen (ngo's, vakbonden, politieke jongerenorganisaties en gemeenschapsinitiatieven) en hun noden, verwachtingen en ervaringen rond participatie.

De Vrouwenraad vindt vandaag nog onvoldoende aansluiting bij jongeren, terwijl er wel een duidelijke ambitie is om hen structureel te betrekken. Jongerenafdelingen zijn vaak niet op de hoogte van het lidmaatschap van hun organisatie bij de Vrouwenraad, en de huidige werking sluit niet altijd aan bij hun leefwereld.

Uit de analyse blijkt dat jongerenparticipatie alleen werkt als ze betekenisvol, structureel en goed ondersteund is. Jongeren willen geen symbolische rol, maar echte inspraak, duidelijke verwachtingen, begeleiding en zichtbare impact van hun input. Veiligheid, inclusie, laagdrempeligheid en flexibiliteit zijn daarbij cruciale voorwaarden.

De gesprekken met jongerenafdelingen van onze leden tonen een grote diversiteit aan werkingen en thema's, maar ook gedeelde noden: meer verbinding, duidelijke communicatie, erkenning van hun engagement en ruimte om mee te denken en beslissen.

Thema's zoals mentaal welzijn, gender, identiteit en maatschappelijke druk leven sterk bij jongeren, maar feminisme wordt niet altijd expliciet benoemd en vraagt extra duiding.

Op basis van het onderzoek worden aanbevelingen geformuleerd voor de Vrouwenraad, op twee niveaus:

- **Structureel:** het verkennen van manieren om jongeren duurzaam te verankeren binnen de organisatie, bijvoorbeeld via een jongerenraad of door jongerenvertegenwoordiging in het bestuur te voorzien.
- **Communicatief en inhoudelijk:** het versterken van de aansluiting bij jongeren door in te zetten op netwerkmomenten, gerichte en toegankelijke communicatie, laagdrempelige participatievormen en samenwerking met bestaande jongerenwerkingen.

Een belangrijke les uit de evaluatie van eerdere initiatieven (zoals Young Ambassadors) is dat een jongerenwerking alleen kan slagen met goede voorbereiding, duidelijke kaders, voldoende ondersteuning en co-creatie met jongeren vanaf het begin. Jongerenparticipatie kan geen eenmalig project zijn, maar een duurzaam en lerend proces dat verankerd moet worden in de organisatie.

SD2-OD3 IJveren voor inclusieve representatie binnen meerdere levensdomeinen

Acties		Indicatoren	Behaald
R7	We ontwikkelen een actiemethodiek die onderdrukkende fenomenen zichtbaar maakt. We werken aan de ontwikkeling van een brochure die klassieke ‘onderdrukkingsfenomenen’ om vrouwen van de macht te weerhouden of ‘op hun plaats te zetten’ blootlegt, bv. onderbreken tijdens vergaderingen, én die tips geeft om er tegenin te gaan. We maken een inventaris van deze ‘praktijken’ en van manieren om dit te counteren (tips). Dit in overleg met Vlaamse politica.	1 mapping van onderdrukkingsfenomenen 1 oplisting van tips en tricks	Ja
<p>Vrouwen in de politiek</p> <p><u>Vrouwen blijven opvallend ondervertegenwoordigd</u> in onze gemeentebesturen, vooral in de hoogste functies. Slechts 39,6% van de Vlaamse schepenen is vrouw, en minder dan één op de vijf burgemeesters is een vrouw. In 149 van de 285 <u>Vlaamse besturen</u> telt het schepencollege minder dan een derde vrouwen. In 77 gemeenten zetelt zelfs slechts één vrouw in het college van burgemeester en schepenen. Ook wat etnisch-culturele diversiteit betreft, is de situatie zorgwekkend: in de centrumsteden heeft slechts 11,7% van de verkozenen een migratieachtergrond. Onze doelstelling is om deze kloof te verkleinen en inclusieve representatie te bevorderen.</p> <p>In 2025 zetten we stappen richting een brede, impactvolle campagne en beleidsaanbevelingen met als ambitie: “50/50 in de (lokale) politiek” tegen 2030. Het doel is duidelijk: meer kiezers die bewust op vrouwen stemmen én meer vrouwen met lokale politieke mandaten</p> <p>Eind 2025 publiceerden we een <u>inleidende tekst op onze website</u> waarin we de belangrijkste drempels belichten die vrouwelijke politici ervaren bij het opnemen van lokale mandaten, het doorstromen naar schepen- en burgemeestersposten, en de rol die politieke partijen hierin spelen.</p> <p>Hiervoor werd input van de werkgroep Politiek (zie R14) verzameld en verwerkt om deze analyse grondig en representatief te maken.</p> <p>Deze publicatie vormt de inhoudelijke basis voor de campagne “50/50 in de (lokale) politiek” die in 2029–2030 zal plaatsvinden, in nauwe samenwerking met Zijkant. In de komende jaren breiden we dit verder uit door studiemateriaal samen te brengen over de achterliggende oorzaken van de huidige genderongelijkheid, samen te werken met politieke vrouwengroepen, academici, en getuigenissen te verzamelen van lokale politici.</p> <p>Het zwaartepunt van de campagne ligt in het jaar voorafgaand aan de verkiezingen (2028) en tijdens de verkiezingsjaren 2029 (in juni 2029 zijn er Vlaamse, federale en Europese verkiezingen) en 2030 (in 2030 vinden de lokale verkiezingen plaats).</p>			

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3

DE TRANSITIE NAAR EEN ZORGZAME EN DUURZAME SAMENLEVING

SD3-OD1 Betere combinatie tussen betaalde en onbetaalde arbeid en vrije tijd

Acties	Indicatoren	Behaald
R8 We volgen de Kinderopvangzaak op en blijven een coördinerende rol opnemen – ook na de uitspraak van het Grondwettelijk Hof. We gaan met prioritaire eisen op basis van het Toekomstplan voor de Kinderopvang aan de slag via belangenbehartiging.	1 persconferentie 10 vergaderingen Crowdfunding voor de Kinderopvangzaak: - 1 actie - 1 sociale mediacampagne Minstens 3 contactmomenten met beleidsmakers 1 opiniestuk	Ja
<p>Kinderopvangzaak</p> <p>De Vrouwenraad pleit al decennialang voor toegankelijke, betaalbare en kwalitatieve kinderopvang als essentiële hefboom voor vrouwenemancipatie en economische participatie. Tegelijk is de sector zelf sterk vervrouwelijkt: 94,8% van de werknemers in de kinderopvang is vrouw.</p> <p>De sector kampt al jaren met structurele problemen. De werkdruk ligt hoog, de verloning blijft laag en medewerkers geven aan dat er nauwelijks tijd is voor basiszorg. Het gevolg is een toenemende uitstroom en grote moeilijkheden om nieuw personeel aan te trekken. Hierdoor groeit ook het tekort aan opvangplaatsen. Nochtans is kwalitatieve kinderopvang cruciaal om ouders reële keuzevrijheid te bieden tussen zorg en arbeid, en vormt ze een essentiële steun voor alleenstaande ouders en gezinnen in (kans)armoede.</p> <p>De Vrouwenraad pleit daarom voor betere arbeidsomstandigheden en -voorwaarden in de sector. Alleen zo kan kinderopvang opnieuw een aantrekkelijke en duurzame job worden, voor vrouwen én mannen.</p> <p>Een keerpunt in 2025</p> <p>2025 was een belangrijk jaar voor de Kinderopvangzaak. Op 30 april vernietigde het Grondwettelijk Hof in een baanbrekend arrest de nieuwe voorrangsregels in de kinderopvang.</p>		

In 2024 tekende een coalitie van twintig organisaties beroep aan tegen deze regels, die voor veel ouders de toegang tot kinderopvang sterk beperkten. De regels bleken discriminerend, onder meer voor mensen die deeltijds werken, een groep waarin vrouwen, zorgouders en mensen in kwetsbare situaties oververtegenwoordigd zijn.

Het Hof oordeelde dat de voorrangsregels in strijd waren met het gelijkheidsbeginsel en het recht op gelijke toegang tot kinderopvang schonden, zonder redelijke verantwoording. Ook het schrappen van voorrang voor gezinnen in een kwetsbare financiële situatie en alleenstaande ouders werd vernietigd. Daarnaast werd bepaald dat opvanginitiatieven opnieuw minstens 20% (in plaats van maximaal 10%) van hun plaatsen kunnen voorbehouden voor kinderen uit kwetsbare gezinnen.

De zaak werd uitgebreid *gecoverd* in de media.

Rol van de Vrouwenraad

De Vrouwenraad coördineerde de Kinderopvangzaak en nam daarin een centrale rol op. We zorgden voor de afstemming tussen coalitiepartners, bewaakten het overzicht van gezamenlijke acties en fungeerden als schakel tussen communicatie, juridische partners en het bredere netwerk. Daarnaast organiseerden en leidden we de coalitievergaderingen, onderhielden we contact met getuigen en ondersteunden we de perswerking en woordvoering.

We onderhielden ook intensief contact met beleidsmakers om de impact van het arrest te vertalen naar beleid. Zo schreven we op 27 mei, namens de Kinderopvangzaak, een brief aan de bevoegde minister en de leden van de Commissie Welzijn met de vraag om de uitspraak van het Grondwettelijk Hof te respecteren. In de daaropvolgende maanden vonden meerdere overlegmomenten plaats over het wetgevende werk rond de voorrangsregels en kinderopvang, onder meer met het kabinet Crevits en met parlementsleden zoals Lise Vandecasteele, Jeremie Vaneeckhout en Katrien Schryvers, in samenwerking met verschillende middenveldorganisaties en coalitiepartners.

In aanloop naar de uitspraak van het Grondwettelijk Hof organiseerden we verschillende acties om middelen te verzamelen voor de juridische kosten, en brachten we tegelijk het belang van toegankelijke kinderopvang onder de aandacht van een breed publiek.

Toekomstwerf Kinderopvang

Daarnaast nemen we actief deel aan de Toekomstgroep Kinderopvang, die in 2022 werd opgericht op initiatief van toenmalig minister Hilde Crevits om toekomstgerichte voorstellen voor de sector te formuleren. Op initiatief van huidig minister van Welzijn Caroline Gennez werd deze groep opnieuw samengeroepen in 2025. De Vrouwenraad maakt deel uit van deze Toekomstgroep en nam deel aan de bijeenkomsten in juni en oktober, telkens voorafgegaan door afstemming met partners zoals de Gezinsbond en het Netwerk tegen Armoede.

SD3-OD2 Erkenning, waardering en gelijke verdeling van zowel betaalde als onbetaalde (zorg)arbeid

Acties	Indicatoren	Behaald
<p>R9</p>	<p>We maken een vertaalslag van de Europese zorgstrategie naar het uit te voeren beleid in Vlaanderen (analyse en aanbevelingen).</p> <p>We werken mee aan het betrekken van mannen in zorgberoepen. We leveren actieve input voor de denktank ‘mannen in de kinderopvang’. We ondersteunen acties die erop gericht zijn om meer mannen richting zorgberoepen te trekken.</p>	<p>1 voorbereidend document</p> <p>Minstens 2 bijeenkomsten (op uitnodiging van Denktank Mannen in de kinderopvang)</p> <p>1 nota met informatie over de geleverde input</p> <p>Ja</p> <p>De Denktank Mannen in de Kinderopvang komt niet meer samen in die hoedanigheid. We namen wel deel aan het salongesprek: ‘Mannen in basisvoorzieningen voor jonge kinderen’ en ondertekenden het Charter van het VBJK ‘Meer mannen aan het werk in de kinderopvang & kleuterschool’.</p>
<p>Europese Zorgstrategie</p> <p>Op 7 september 2022 stelde de Europese Commissie een Europese zorgstrategie voor. Deze strategie biedt een kader om zorg te verbeteren, zowel voor zorgverstrekkers als zorgontvangers, en om de toegang tot kwaliteitsvolle, betaalbare en toegankelijke zorgdiensten in de hele Unie te versterken.</p> <p>De Vrouwenraad maakte in 2025 een vertaalslag van deze strategie naar de Belgische en Vlaamse context. We vergeleken de prioriteiten uit de Europese zorgstrategie met de engagementen in de Vlaamse en federale regeerakkoorden, en toetsten die waar mogelijk aan onze eigen standpunten.</p> <p>Met deze oefening wilden we nagaan waar er nog hiaten zijn en waar bijkomende beleidsinspanningen nodig zijn om de Europese ambities waar te maken. Zorg is voor de Vrouwenraad immers een fundamenteel thema, wat deze analyse des te relevanter maakt.</p> <p>Uit de vergelijking blijkt dat er reeds belangrijke stappen zijn gezet of in voorbereiding zijn, wat een positieve basis vormt voor verdere beleidsontwikkeling.</p> <p>We deelden deze analyse met het Agentschap Binnenlands Bestuur en het kabinet van minister Gennez.</p> <p>Adviesraad Welzijn, Volksgezondheid & Gezin</p> <p>De Vrouwenraad maakt deel uit van de Adviesraad Welzijn, Volksgezondheid & Gezin, meer bepaald van de sectorale kamer Gezin & jongerenwelzijn. Binnen deze kamer dragen we bij aan beleidsadvies, reflectie en overleg over thema’s rond gezin en jongerenwelzijn, met het oog op gedragen beleidsontwikkeling en akkoorden.</p>		

In 2025 namen we deel aan verschillende bijeenkomsten waarin onder meer de beleidsprioriteiten voor de legislatuur 2024–2029 werden bepaald. Inhoudelijk lag de focus op diverse actuele beleidsthema's, waaronder inclusief onderwijs, buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA), jeugdhulp en het zorg- en ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap. We namen deel aan gedachtewisselingen met het bevoegde kabinet en leverden input bij verschillende conceptnota's, met bijzondere aandacht voor het toekomstplan Jeugdhulp.

Naast deelname aan de overlegmomenten leverde de Vrouwenraad ook input voor meerdere schriftelijke adviezen van de Adviesraad. In 2025 ging het onder meer om adviezen rond de criteria voor deelname aan bevolkingsonderzoeken naar kanker, de nieuwe gezondheidsdoelstellingen, het wijzigingsdecreet Buitenschoolse Opvang en Activiteiten, de conceptnota 'de jeugdhulp van morgen' en de transitie in de gezinsopvang.

Mannen in zorgberoepen

Mannen zijn sterk ondervertegenwoordigd in de kinderopvang en het kleuteronderwijs, waar ze slechts ongeveer 1,5% van het personeel uitmaken. Nochtans vormt hun aanwezigheid een duidelijke meerwaarde voor kinderen, ouders en teams. Genderdiverse teams zorgen voor diverse rolmodellen, verrijken de opvoedingsomgeving en dragen bij aan het doorbreken van hardnekkige genderstereotypen.

De Denktank Mannen in de Kinderopvang kwam in 2025 niet langer samen in die vorm. De Vrouwenraad bleef het thema echter actief opvolgen. Zo namen we deel aan het salongesprek 'Mannen in basisvoorzieningen voor jonge kinderen' en ondertekenden we het charter van VBJK '[Meer mannen aan het werk in de kinderopvang & kleuterschool](#)', waarmee we het belang van meer genderdiversiteit in deze sectoren expliciet onderschrijven.

SD3-OD3 Zorg voor een gender- en diverssensitieve gezondheidszorg op maat van en toegankelijk voor iedereen

Acties	Indicatoren	Behaald
R10 We ontwikkelen kennis rond een divers sensitieve aanpak van gezondheid in Vlaanderen, die aansluit bij de diverse behoeften, met focus op preventie en de rol van verzorgenden daarin; met als doel te komen tot een model van 'zorg op maat', waarin rekening gehouden wordt met intersectionele factoren (armoede, sociaal-culturele achtergrond, interseksualiteit...) die soms een 'eigen' benadering vragen. In eerste instantie concentreren we ons hiervoor op onderwijs en opleidingen in Vlaanderen.	1 opstart dossier	Ja

Zorg op maat voor iedereen

In 2025 zetten we in op het verder ontwikkelen van kennis rond een **divers sensitieve aanpak van gezondheid in Vlaanderen**, met bijzondere aandacht voor preventie en de rol van zorgverleners.

We focusten hierbij op onderwijs en opleidingen, als hefboom voor structurele verandering richting een model van 'zorg op maat' dat rekening houdt met intersectionele factoren zoals armoede, sociaal-culturele achtergrond en genderdiversiteit.

Onze analyse van de bacheloropleidingen verpleegkunde (academiejaar 2024–2025) toont dat gender-, cultuur- en maatschappelijke sensitiviteit nog onvoldoende en niet structureel ingebed zijn in het curriculum.

In de ECTS-fiches, die de formele inhoud van opleidingen beschrijven, komen deze thema's slechts beperkt en vaak oppervlakkig aan bod. Cultuur- en maatschappelijke sensitiviteit worden vaker vermeld dan gendersensitiviteit, maar blijven doorgaans vaag uitgewerkt. Gendersensitiviteit wordt bovendien vaak herleid tot biologische verschillen, terwijl bredere aspecten zoals gendergerelateerde verschillen in ziektebeelden of zorgervaringen nauwelijks aan bod komen.

Daarnaast is er sprake van een 'verborgen curriculum', waarbij deze thema's afhankelijk zijn van de inzet van individuele docenten of spontane leermomenten. Hoewel dit ruimte biedt voor flexibiliteit, zorgt het er ook voor dat studenten niet systematisch dezelfde kennis en vaardigheden ontwikkelen.

We stellen vast dat institutionele kaders een belangrijke rol spelen: waar hogescholen expliciete richtlijnen rond diversiteit hanteren, worden deze thema's vaker geïntegreerd. Tegelijk ontbreken duidelijke wettelijke verwachtingen, wat maakt dat divers sensitiviteit nog te vaak vrijblijvend blijft. Ook factoren zoals beperkte curriculaire ruimte, onzekerheid bij docenten en een gebrek aan ondersteuning bemoeilijken een structurele verankering.

De conclusie is duidelijk: zorg op maat voor iedereen is vandaag nog geen evidentie. Als we willen evolueren naar een inclusieve gezondheidszorg, moet divers sensitiviteit structureel en expliciet worden ingebed in het onderwijs. Alleen zo kunnen toekomstige zorgverleners kwaliteitsvolle zorg bieden die aansluit bij de noden van een diverse samenleving.

Respectvolle Reproductieve en Intieme Zorg

Op 22 november 2025 bracht onderzoek van *De Morgen* aan het licht dat meerdere vrouwen klachten m.b.t. grensoverschrijdend gedrag hadden over dezelfde gynaecoloog. Het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend gedrag (GOG) ontving meer dan 200 meldingen, en minstens drie klachten werden bij de politie ingediend. Het parket van Leuven startte een gerechtelijk onderzoek. Ook de Vrouwenraad ontving getuigenissen en reageerde actief in de media, onder meer via interviews in *De Morgen* en *De afspraak*.

De zaak raakt aan kernpijlers van de Vrouwenraad: geweld, zorg en gezondheid. Ze legt de link tussen seksueel grensoverschrijdend gedrag, gynaecologisch/obstetrisch geweld en de nood aan kwalitatieve, veilige reproductieve zorg.

Sinds december 2025 werkt de Vrouwenraad aan een brede maatschappelijke discussie over seksueel grensoverschrijdend gedrag, lichamelijke autonomie en veilige, toegankelijke reproductieve zorg. Dit gebeurt via een dossier met analyse en aanbevelingen en concrete acties, in samenwerking met patiëntenorganisaties, academici en zorgactoren zoals de VVOG (Vlaamse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie) en het VBOV (Vlaamse Beroepsorganisatie van Vroedvrouwen), met als doel een structurele kentering richting respectvolle reproductieve zorg.

Meer info: vrouwenraad.be/nood-aan-respectvolle-reproductieve-zorg

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4

HET RECHT OP ZELFBESCHIKKING EN AUTONOMIE VOOR ELKE VROUW

SD4-OD1 Wegwerken van onderdrukkende fenomenen en systemen voor vrouwen, ook op basis van uiterlijke kenmerken

Acties	Indicatoren	Behaald
<p>R11 We organiseren een webinar over zelfbeschikking, waarin we de vrijheidsrechten van individuen afwegen tegenover elkaar en we de grenzen van deze rechten verkennen.</p> <p>Dit webinar biedt een algemeen kader over vrijheid en gaat in op de kwestie van zelfbeschikking, waarbij we de vrijheidsrechten en belangen van individuen afwegen tegenover elkaar en tegenover andere rechten.</p> <p>We maken een overzicht van de feministische ethische thema's waarin het recht op zelfbeschikking van belang is (zoals draagmoederschap, abortus, sekswerk...) en duiden welk rechtenkader daar speelt.</p> <p>We verkennen daarbij de grenzen van deze rechten om op die manier de komende jaren een globale visie uit te werken die standpunten over ethische thema's zoals abortus, draagmoederschap, prenatale rechten...) een algemeen fundament of kader kunnen verschaffen.</p>	<p>1 webinar</p> <p>1 overzichtsnota</p>	<p>Ja</p>
<p>Zelfbeschikking</p> <p>Het recht op zelfbeschikking over het eigen lichaam vormt een centraal uitgangspunt binnen feministische ethiek. Hoewel dit recht niet als afzonderlijk individueel recht in internationale verdragen is opgenomen, wordt het afgeleid uit een reeks fundamentele mensenrechten, waaronder het recht op vrijheid, op privacy, lichamelijke integriteit, gezondheid, gelijkheid en non-discriminatie. Zelfbeschikking moet daarom steeds worden afgewogen tegen de gelijke rechten van anderen en tegen de basisbeginselen van de mensenrechten: universaliteit, gelijkheid, non-discriminatie, onvervreemdbaarheid, samenhang en rechtsbescherming.</p> <p>We brachten de feministische ethische thema's in kaart waarin lichamelijke zelfbeschikking centraal staat, zoals abortus, draagmoederschap, sekswerk en reproductieve technologieën. Daarbij analyseerden we welk mensenrechtenkader speelt, met aandacht voor autonomie, lichamelijke integriteit, gelijkheid, non-discriminatie en sociale rechten.</p> <p>We verkenden ook de grenzen van deze rechten, omdat <i>het recht van een individu nooit op zich staat, noch absoluut kan zijn</i>. Grenzen ontstaan bijvoorbeeld wanneer de rechten van anderen worden geschaad, als er structurele ongelijkheid is die vrije keuze ondermijnt. Deze oefening vormt de basis voor een globale visie die de komende jaren richting geeft aan standpunten over ethische kwesties zoals abortus, draagmoederschap en prenatale rechten.</p>		

Draagmoederschap

Draagmoederschap is een complex maatschappelijk vraagstuk. **Voor de Vrouwenraad is draagmoederschap onder bepaalde voorwaarden aanvaardbaar**, maar moet het goed/beter wettelijk omkaderd worden met oog op het voorkomen van misbruiken en met als doel de bescherming van de mensenrechten van alle vrouwen in alle gevallen te verzekeren. Deze beleidsperiode werken we samen met onze leden ons standpunt verder uit en gaan we dieper in op de voorwaarden die nodig zijn voor een degelijk omkaderd draagmoederschap.

Ter voorbereiding hiervan organiseerden wij i.s.m. het Humanistisch Verbond op 13 november een webinar met Freddy Mortier over zelfbeschikking, toegepast op draagmoederschap. In België bevindt draagmoederschap zich vandaag nog steeds in een juridisch grijze zone, terwijl de nood aan een duidelijk en beschermend kader voor alle betrokkenen toeneemt.

Tijdens het webinar werd ingezoomd op de spanningsvelden tussen zelfbeschikking en bescherming, en op de complexe verhouding tussen de rechten en belangen van het kind, de wensouder(s), de draagmoeder en haar eventuele partner. Daarbij werd benadrukt dat vrijwillige instemming op zich niet volstaat om een evenwicht te garanderen, gezien de ingrijpende fysieke, emotionele en sociale impact van een draagmoederschapstraject en de mogelijke invloed van financiële prikkels.

Het webinar bood een helder overzicht van de belangrijkste risico's en juridische uitdagingen, en verkende hoe een toekomstig wettelijk kader kan bijdragen aan reële gelijkheid en bescherming. Ook werd kritisch stilgestaan bij bepaalde vormen van draagmoederschap, zoals internationale trajecten, en de vraag in welke mate deze wenselijk zijn.

SD4-OD2 Voldoende concrete beleidswaarborgen in het licht van het recht van zwangere vrouwen op vrijheid en veiligheid en het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven

Acties	Indicatoren	Behaald
R12 We organiseren een rondetafel over prenatale rechtsbescherming met stakeholders op Vlaams niveau met het oog op de formulering van beleidsaanbevelingen over prenatale rechtsbescherming.	1 rondetafel 1 verslag met beleidsaanbevelingen	Ja
Prenatale rechtsbescherming		
De Vrouwenraad zet zich in voor de lichamelijke autonomie en mensenrechten van alle vrouwen, met bijzondere aandacht voor wie zich in kwetsbare situaties bevindt.		
In het Vlaams Regeerakkoord en de Beleidsnota Welzijn wordt voorgesteld het toepassingsgebied van de jeugdhulp uit te breiden naar “het ongeboren kind”, waardoor een ondertoezichtstelling tijdens de zwangerschap via de rechtbank mogelijk zou worden. Deze ambitie roept fundamentele vragen op over mensenrechten, proportionaliteit en de positie van zwangere vrouwen in het recht.		
In 2025 werkten we intens rond de plannen voor gedwongen prenatale begeleiding en maatregelen zoals een ondertoezichtstelling van het ongeboren leven.		
Op 26 september organiseerden we een ronde tafel over prenatale rechtsbescherming. Centraal stond de vraag hoe de bescherming van ongeboren leven zich verhoudt tot de rechten en lichamelijke autonomie van zwangere personen.		

Tijdens de ronde tafel brachten we vanuit een feministisch perspectief belangrijke bezorgdheden naar voren. Het belang van veilige omgevingen voor baby's en kinderen wordt niet betwist, maar een decretaal kader moet ook de rechten van zwangere personen waarborgen. Daarbij moet de verantwoordelijkheid van de bredere omgeving – partners, familie, zorg- en welzijnsinstellingen – expliciet worden meegenomen.

De bijeenkomst bracht experts uit recht, gezondheidszorg en mensenrechten samen voor een genuanceerd gesprek over de grenzen van prenatale bescherming en de risico's van juridische dwang, met ruimte voor verdere uitwisseling met de 40 deelnemers tijdens een informele lunch.

Beleidswerk

De input van de ronde tafel, samen met gesprekken met andere middenveldorganisaties en experts, werd gebundeld in een [stevig onderbouwd dossier](#). Dit dossier, gebaseerd op literatuuronderzoek en gesprekken met experts uit de jeugdhulp- en juridische sector, informeert beleidsmakers over de juridische en maatschappelijke implicaties van prenatale rechtsbescherming en benadrukt het belang van toegankelijke en beschikbare hulpverlening.

In ons beleidswerk leggen we de nadruk op vrijwillige en ondersteunende hulpverlening voor zwangere vrouw én ongeboren leven/toekomstig kind als de duurzame weg. Lichamelijke autonomie en mensenrechten moeten ook tijdens de zwangerschap centraal blijven staan, terwijl dwangmaatregelen vaak averechts werken. De Vrouwenraad benadrukt dat de focus moet liggen op het versterken van de zorgketen en het aanbieden van passende, vrijwillige ondersteuning aan kwetsbare zwangere personen, waarbij respect voor beroepsgeheim, patiënten rechten, mensenrechten en het vermijden van juridische dwang essentieel zijn.

We gingen hierover in gesprek met beleidsmakers (zoals het kabinet van de minister van Welzijn en parlementsleden).

SD4-OD3 De verzekering, bescherming en uitbreiding van reproductieve en seksuele gezondheid en rechten

Acties	Indicatoren	Behaald
R13 We schrijven mee aan gezamenlijke opinies en ondertekenen deze. We nemen actief deel aan het netwerk rond menstruatiewelzijn. We heroriënteren de nota menstruatiearmoede. We redigeren een nieuwe nota vanuit de benadering van menstruatiewelzijn in Vlaanderen en sluiten daar ook het perspectief van non-binaire en trans personen bij in.	Minstens 2 opinies Minstens 1 vergadering 1 dossier menstruatiewelzijn	Ja (zie ook R16)
Seksuele Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR) De verzekering, bescherming en uitbreiding van reproductieve en seksuele gezondheid en rechten is één van de belangrijke doelstellingen van de Vrouwenraad. Vrouwen en meisjes hebben recht op volledige lichamelijke autonomie, toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg, correcte informatie en de vrijheid om zelf beslissingen te nemen over hun lichaam, seksualiteit en voortplanting. Seksuele Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR) omvatten onder meer toegang tot anticonceptie, veilige en toegankelijke abortuszorg, respectvolle prenatale en perinatale zorg, bescherming tegen gendergerelateerd geweld , het recht op informatie en het recht om vrij en zonder dwang keuzes te maken over zwangerschap, seksualiteit en gezinsvorming. Deze rechten zijn essentieel omdat ze rechtstreeks verbonden zijn met gezondheid, gelijkheid,		

waardigheid en maatschappelijke participatie. Wanneer vrouwen geen controle hebben over hun reproductieve keuzes, worden hun kansen op onderwijs, werk, economische zelfstandigheid en welzijn ernstig beperkt.

De Vrouwenraad publiceerde in 2025 een dossier over menstruatiewelzijn. Het benadrukt dat menstruatie een kwestie is van gezondheid, gelijkheid en mensenrechten. Het dossier toont dat menstruatiearmoede, schaamte, gebrek aan kennis en **beperkte toegang tot menstruatievriendelijk sanitair** nog steeds grote drempels vormen. Menstruatiewelzijn vraagt daarom om structurele oplossingen: betaalbare producten, goede infrastructuur, inclusieve educatie en het doorbreken van taboes, zodat iedereen die menstrueert in waardigheid kan leven.

SRGR vormen zo een brede basis voor gendergelijkheid: ze bepalen of vrouwen en meisjes vrij kunnen leven, leren, werken en participeren. Daarom blijft de Vrouwenraad inzetten op het versterken van deze rechten, zowel in beleid als in de samenleving.

Samenwerkingen

In 2025 werkte de Vrouwenraad intensief samen met partnerorganisaties om reproductieve en seksuele gezondheid en rechten te verdedigen. Binnen het **Platform Abortion Right** ondersteunden we verschillende gezamenlijke opinies en persberichten, waaronder het signaal op 20 januari om het recht op abortus centraal te plaatsen in de regeringsonderhandelingen. Op 21 januari sloten we aan bij de opinie *“Trump voert oorlog tegen vrouwen”* (Sensoa), en op 2 april onderschreven we de open brief van deMens.nu die politici oproept om vrouwen niet te dwingen zwanger te blijven. Op 3 april steunden we het persbericht van Dokters van de Wereld en het Platform Abortion Right, dat benadrukte dat 35 jaar na de eerste abortuswet in België nog steeds te weinig vooruitgang is geboekt.

Daarnaast nam de Vrouwenraad actief deel aan het **Consortium Menstruatiewelzijn**, dat in 2025 drie keer samenkwam. Deze samenwerking versterkt de structurele aanpak van menstruatiearmoede en menstruatiewelzijn in Vlaanderen.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 5 DE VERDERZETTING VAN DE KOEPELFUNCTIE

SD5-OD1 Kennisdeling door en voor de ledenorganisaties

Acties	Indicatoren	Behaald
R14 We organiseren bijeenkomsten van de netwerkgroepen Politiek, Communicatie en Zelfbeschikking. We organiseren een netwerkdag om expertise en inzichten tussen de leden te delen. Op minstens 2 Bestuursorganen wordt een inhoudelijk dossier toegelicht.	6 bijeenkomsten (2 per netwerkgroep) 1 netwerkdag Minstens 2 vergaderingen	2 bijeenkomsten (zie toelichting) 1 netwerkdag 5 vergaderingen waarvan op minstens 2 een inhoudelijk dossier

Netwerk versterken

Op 30 september organiseerde de Vrouwenraad haar **netwerkdag**, een nieuw jaarlijks ontmoetingsmoment voor feministische organisaties, kandidaat-leden, partners en beleidsmakers. Het Amazonehuis vormde het decor voor een inspirerende dag waarop ontmoeting, uitwisseling en samenwerking centraal stonden. Ongeveer 80 deelnemers uit onze lidorganisaties, kabinetten, agentschappen en andere partners waren aanwezig.

Tijdens thematische tafels gingen deelnemers in gesprek over actuele dossiers zoals geweld, pensioenen, gezondheid en de zorgzame samenleving. Deze uitwisselingen leverden waardevolle inzichten op die we meenemen in onze beleidswerking de komende jaren.

Ook kwamen drie lidorganisaties aan het woord die toelichten waarom het voor hen een meerwaarde is om lid te zijn van de Vrouwenraad, gevolgd door een gezellige netwerklunch die ruimte bood voor informele ontmoeting en nieuwe verbindingen.

In de namiddag vond het bestuursorgaan plaats, waar we dieper ingingen op strategische keuzes en de verdere uitbouw van onze organisatie. We sloten de dag af met een sfeervol slotmoment met taart en aperitief, een passend einde voor een dag die gedragen werd door engagement en goesting om samen het verschil te maken.

De netwerkdag bevestigde duidelijk de nood aan een jaarlijks platform waar ons netwerk elkaar kan versterken. Het succes van deze dag vormt een stevige basis om dit initiatief verder te verankeren en verder te laten groeien.

In 2025 startten we ook met **een interne nieuwsbrief voor leden**. Daarmee informeren we onze lidorganisaties met nieuws over ons werk en delen we relevante kennis die zij kunnen meenemen in hun werking.

Interne structuren

In 2025 kwamen het **Bestuursorgaan** en de **Algemene Vergadering** elk vijf keer samen, onder meer in het kader van de voorzittersverkiezingen. Onder meer het thema Kinderopvang en ons rapport Menstruatiearmoede werden besproken.

De werkgroep Politiek organiseerde twee fysieke bijeenkomsten om het verloop van de Machtswijzer te bespreken (zie toelichting onder R7). De werkgroep Communicatie werd in haar huidige vorm stopgezet. De werkgroep Zelfbeschikking kwam dit jaar niet samen, maar wordt in 2026 opnieuw opgestart om het standpunt rond draagmoederschap verder uit te werken.

SD5-OD2 Opnemen van woordvoerderschap, als spreekbuis

Acties	Indicatoren	Behaald
R15 We stellen onze standpunten voor en verspreiden deze naar betrokken actoren en stakeholders in Vlaanderen. We nemen deel aan en geven input aan adviesorganen en overlegplatforms en gaan in op uitnodigingen tot overleg en samenwerking vanuit de Vlaamse overheid. We onderhouden onze contacten met pers, overheidsadministraties, overheidsinstellingen, parlementsliden, ministers en middenveldorganisaties in Vlaanderen en bouwen deze contacten verder uit.	Minstens 2 standpunten 1 overzichtslijst 1 overzichtslijst	Ja
<p>De Vrouwenraad was in 2025 zichtbaar aanwezig in de media, zowel via eigen persberichten als via journalistieke berichtgeving. Onder meer de thema's geweld op vrouwen kwam aan bod op nationale televisie (VTM) alsook de prenatale rechtsbescherming van ongeboren menselijk leven (VRT). Ook de nieuwe voorzitter werd uitvoerig voorgesteld en kwam vaak aan bod in de media.</p> <p>In 2025 werkte de Vrouwenraad actief aan het ontwikkelen, actualiseren en verspreiden van standpunten rond diverse thema's die cruciaal zijn voor gendergelijkheid in Vlaanderen. Deze standpunten werden breed gedeeld met beleidsmakers, administraties, adviesorganen en middenveldpartners, en vormden een belangrijke basis voor onze beleidsbeïnvloeding.</p> <p>Naast wat in het bovengenoemde verslag al vermeld stond, formuleerden en publiceerden we onder meer standpunten over:</p> <ul style="list-style-type: none">• Genderregistratie op identiteitskaarten, waarbij we benadrukten dat het nieuwe voorstel onvoldoende tegemoetkomt aan de noden van personen die niet in het binaire systeem passen.• Ambitieuze genderquota in bedrijfsbesturen, met een duidelijke oproep om structurele ongelijkheid in besluitvorming aan te pakken.• Aandachtspunten voor de Peking+30-verklaring, die via de Coormulti-vergadering werden verspreid naar gouvernementele en niet-gouvernementele stakeholders, waaronder de Vlaamse administratie Gelijke Kansen.		

- Gendergelijkheid in de sport, met aanbevelingen die bezorgd werden aan de Commissie voor Transversale Aangelegenheden, Gemeenschapsbevoegdheden en Gelijke Kansen voor vrouwen en mannen.
- De EU-richtlijn inzake geweld, waarvoor we input leverden in het kader van onze internationale en Vlaamse beleidswerking.

Deze standpunten werden actief gedeeld via onze eigen communicatiekanalen, beleidsnetwerken en overlegstructuren, en bereikten zo een breed veld van stakeholders.

Politieke lobbycontacten vanuit onze rol als belangenbehartiger

In 2025 hadden we contact met Vlaamse parlementsleden en kabinetten om onze standpunten toe te lichten en beleidsontwikkelingen op te volgen. We voerden gesprekken met vertegenwoordigers van alle Vlaamse democratische partijen: Vooruit, Anders, N-VA, Groen, PVDA en CD&V. In totaal ging het om ongeveer **60 politieke contacten** verspreid over het jaar.

Onze politieke contacten vonden plaats via verschillende kanalen en in uiteenlopende vormen. We combineerden bilaterale gesprekken, zowel formeel als informeel, met schriftelijke uitwisselingen via e-mail en nota's. Deze mix van contactvormen liet ons toe om snel te reageren op actuele ontwikkelingen, diepgaand in te gaan op complexe dossiers en beleidsmakers tijdig te voorzien van onderbouwde en toegankelijke informatie.

Doorheen deze contacten brachten we onze standpunten onder de aandacht, signaleerden we knelpunten en werkten we constructief samen met beleidsmakers. De combinatie van regelmatige opvolging, inhoudelijke expertise en een open dialogocultuur versterkte onze impact op dossiers zoals prenatale rechtsbescherming, gendergerelateerd geweld en kinderopvang.

SD5-OD3 Samenwerking met diverse krachten

Acties	Indicatoren	Behaald
R16 We (co-) organiseren en nemen deel aan activiteiten i.s.m. partners. We schrijven mee aan gemeenschappelijke opiniestukken, rapporten en nota's en ondertekenen deze mee. We ondersteunen onze lidorganisaties in hun acties.	3 vergaderingen Wereldvrouwenmars + 1 manifestatie 3 vergaderingen Mirabal + 1 manifestatie 1 overzichtslijst 1 overzichtslijst	Ja
Als netwerkorganisatie bleef de Vrouwenraad in 2025 een actieve en verbindende partner binnen brede feministische coalities. We namen deel aan talrijke overlegmomenten, werkten mee aan gezamenlijke acties en ondersteunden onze lidorganisaties in hun engagement voor gendergelijkheid en vrouwenrechten.		

Wereldvrouwenmars (WVM)

De Vrouwenraad speelde opnieuw een actieve rol binnen de Wereldvrouwenmars. We namen deel aan de voorbereidende vergaderingen, werkten mee aan de aanbevelingen en ondersteunden de organisatie van de 8-maart-manifestatie.

Mirabal België

De Vrouwenraad bleef een structurele partner binnen Mirabal, het platform tegen geweld op vrouwen. We namen deel aan de evaluatie van de manifestatie van 2024, werkten mee aan de voorbereiding van de editie van 2025 en engageerden ons in verschillende werkgroepen.

Gemeenschappelijke opiniestukken, rapporten, nota's

De Vrouwenraad werkte in 2025 intensief mee aan gezamenlijke opiniestukken, persberichten en beleidsaanbevelingen. Daarmee versterkten we de stem van de vrouwenbeweging in het maatschappelijk debat en in de politieke besluitvorming. De bijdragen focusten op thema's die in Vlaanderen sterk onder druk stonden en waar een gecoördineerde tussenkomst noodzakelijk was.

In de Vlaamse context lag de nadruk op de impact van beleidskeuzes rond welzijn, werk, armoedebestrijding en gelijke kansen. Deze domeinen bepalen in hoge mate de levenskwaliteit en autonomie van vrouwen en meisjes. In onze gezamenlijke standpunten benadrukten we de nood aan een Vlaams beleid dat gendergelijkheid centraal stelt, met toegankelijke zorg, sterke sociale bescherming, kwaliteitsvolle arbeid en effectieve maatregelen tegen geweld.

De Vrouwenraad bracht daarbij de expertise van de vrouwenbeweging binnen in discussies over de uitvoering van het Vlaams regeerakkoord en de gevolgen ervan voor vrouwenrechten.

Daarnaast werkten we mee aan federale initiatieven die rechtstreeks relevant zijn voor vrouwen in Vlaanderen. Onze gezamenlijke standpunten behandelden onder meer de bescherming en uitbreiding van het recht op abortus, de impact van pensioenhervormingen op vrouwen, de gevolgen van het federale regeerakkoord voor gendergelijkheid en de nood aan structurele maatregelen tegen economisch en gendergerelateerd geweld. Deze thema's overstijgen de institutionele grenzen en raken vrouwen in heel België.

Ondersteuning van lidorganisaties

In 2025 bleef de Vrouwenraad een belangrijke schakel in het versterken van de slagkracht van haar lidorganisaties. Door actief deel te nemen aan coalities, overlegstructuren en werkgroepen in Vlaanderen zorgden we ervoor dat de standpunten van onze leden zichtbaar en gehoord bleven in het maatschappelijke en politieke debat.

We deelden relevante informatie, beleidsanalyses en updates over lopende processen, zodat organisaties hun acties en campagnes konden afstemmen op de meest actuele ontwikkelingen. Daarnaast namen we een verbindende rol op door gezamenlijke communicatie te ondersteunen, onder meer rond manifestaties, acties en thematische campagnes.

Waar mogelijk brachten we de expertise en prioriteiten van onze lidorganisaties binnen in gesprekken met beleidsmakers en partners, zodat hun noden en voorstellen mee richting gaven aan bredere feministische eisenbundels, opiniestukken en beleidsaanbevelingen. Op die manier droegen we bij aan een sterke, coherente en solidaire feministische stem die zowel binnen de beweging als in de publieke ruimte weerklank vond.

SD5-OD4 Internationale samenwerking en vertegenwoordiging

Acties	Indicatoren	Behaald
R17 We nemen actief deel aan vergaderingen en acties van EWL, ECICW en ICW. We koppelen terug over EWL, ECICW en ICW naar het bestuursorgaan. We nemen deel aan het CoorMulti-overleg.	1 nota met overzicht van deelname aan vergaderingen en acties 1 overzicht relevante agendapunten op bestuursorgaan	Ja
<p>De Vrouwenraad is sinds haar oprichting vertegenwoordigd in verschillende internationale organen die vrouwenrechten, gendergelijkheid en empowerment van vrouwen bevorderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Europese Vrouwenlobby (EWL): De Vrouwenraad is een stichtend lid en neemt om de twee jaar deel aan de Raad van Bestuur, afwisselend met de Franstalige tegenhanger, CFFB. We hebben steeds een afvaardiging in de Algemene Vergadering. De EWL werkt aan gendergelijkheid, bestrijding van geweld tegen vrouwen, economische onafhankelijkheid, politieke participatie en reproductieve rechten. <ul style="list-style-type: none"> ○ Tot juni 2026 was Vrouwenraad lid van de Raad van Bestuur van de EWL. Vanaf juni wordt de rol in de Raad van Bestuur voor 2 jaar opgenomen door de CFFB en zetelt de Vrouwenraad in de Algemene Vergadering. De Vrouwenraad was doorlopend lid van meerdere werkgroepen van de EWL (politiek, feministische economie en SRGR), participeerde aan meerdere acties van de EWL en informeerde haar leden via de interne nieuwsbrief over acties van de EWL (zie lijst onder). ○ Binnen de EWL werkten we mee aan diverse acties en consultaties van de EWL, waaronder de enquête over gendermainstreaming in klimaatbeleid, de Europese bevraging rond “women’s health”, de consultatie over de prioriteiten voor de gendermainstreamingstrategie 2026–2031 en de enquête over de backlash tegen vrouwenrechten in België. ○ De Vrouwenraad nam deel aan de Raad van Bestuur van de EWL en aan de werkgroep SRGR, waar de voorbereiding gebeurde van het webinar over abortus dat plaatsvond. Verder namen we deel aan het webinar “Towards a safer digital space for women and girls: combating cyber violence”. • Internationale Vrouwenraad (ICW): De Vrouwenraad vertegenwoordigt België samen met de CFFB. ICW heeft een raadgevende status bij de VN en beïnvloedt internationale standpunten over vrouwenrechten, gezondheid, onderwijs en sociale bescherming. Momenteel heeft de Vrouwenraad geen actieve vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van ICW. • Europees Centrum van de Internationale Vrouwenraad (ECICW/CECIF): Dit centrum werkt aan gelijke rechten en kansen in Europa, netwerken en beleidsbeïnvloeding via de Raad van Europa en andere partners. Historisch had de Vrouwenraad vaste vertegenwoordiging, maar momenteel is er geen actieve afvaardiging. 		

Door onze internationale participatie versterkt de Vrouwenraad haar rol als schakel tussen lokale, Vlaamse, nationale en internationale vrouwenorganisaties. We brengen signalen, expertise en prioriteiten uit Vlaanderen actief in op Europese en wereldwijde beleidsplatformen. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat internationale ontwikkelingen, standpunten en kansen voor samenwerking terugvloeien naar onze eigen werking.

De informatie en updates van de EWL, ECICW en ICW worden systematisch gedeeld met het Bestuursorgaan en onze lidorganisaties via de interne nieuwsbrief, een nieuw initiatief sinds 2025. Hierdoor blijven bestuurders en leden op de hoogte van relevante evoluties en kunnen zij deze inzichten mee laten doorwegen in onze Vlaamse en nationale beleidswerking. De vroegere vaste agendapunten op het Bestuursorgaan werden vervangen door deze efficiëntere en toegankelijker communicatiestroom.

Coormulti

In 2025 nam de Vrouwenraad deel aan het COORMulti-overleg ter voorbereiding van de 69ste zitting van de Commissie Status van de Vrouw op 23 januari 2025, waarmee we bijdragen aan de afstemming van Belgische standpunten en internationale genderagenda's.

SD5-OD5 Actieve ledenwerving

Acties	Indicatoren	Behaald
R18 We stellen <u>een outreachend ledenwervingsbeleid</u> op op basis van een actieplan om potentiële partners en ledenorganisaties aan te trekken, ook buiten het gelijkemans middenveld (<u>inventarisering, contactopname, organiseren ontmoetingen en netwerkmomenten</u>). We actualiseren het huidige onthaalbeleid voor nieuwe leden met o.a. <u>geactualiseerde onthaalbrochure</u> . We voeren uit systematische bevraging van de ledenorganisaties. We houden Informele contactmomenten met (potentiële) ledenorganisaties.	1 actieplan 1 brochure 2 contactmomenten	Ja We maakten geen brochure maar een websitepagina.

De Vrouwenraad is de koepel van 35 verenigingen en organisaties die werken aan gelijke kansen en rechten voor alle vrouwen. Het netwerk omvat socioculturele verenigingen, vakbonden, politieke vrouwennetwerken en vertegenwoordigers van diverse vrouwengroepen, en bundelt zo krachten en belangen van onze leden in Vlaanderen en Nederlandstalig Brussel.

Het jaar 2025 was een scharnierjaar: Zonta, Sophia, Dar el Amal, N-VA en Feniks vzw vertrokken, terwijl Bruzelle, Punt vzw, Adoptiehuis, One Mom en Dyke Down zich als nieuwe leden aansloten. Onze Algemene Vergadering telt nu 35 leden en 1 voorzitter, het Bestuursorgaan 23 bestuurders plus 1 voorzitter.

In 2025 startten we een outreachend ledenwervingsbeleid om de ledenbasis te verbreden en diversifiëren. Dit omvatte inventarisatie van potentiële leden, persoonlijke contactopname, kennismakingsgesprekken, netwerkactiviteiten en onboarding met opvolging. Het vernieuwde onthaalbeleid, inclusief een geactualiseerde infopagina voor geïnteresseerde lidorganisaties, zorgde voor resultaat: vijf nieuwe lidorganisaties sloten zich aan.

Hoewel de Vrouwenraad nog geen systematische bevraging van lidorganisaties uitvoert, wordt de dialoog actief onderhouden via informele contactmomenten. In 2025 namen de nieuwe directeur en nieuwe voorzitter beide contact op met alle 35 aangesloten lidorganisaties om signalen, behoeften en prioriteiten op te pikken. Deze gesprekken vormen een belangrijke basis voor de interne opvolging en het beleid van de Vrouwenraad, waarbij thema's en aandachtspunten uit de netwerken worden meegenomen in projecten, beleidsadviezen en strategieontwikkeling.

Daarnaast blijven we in gesprek met potentiële leden via informele ontmoetingen, netwerkactiviteiten en individuele kennismakingsmomenten. Deze outreachende aanpak versterkt de relatie met het bestaande netwerk, vergroot de zichtbaarheid van de Vrouwenraad en legt de basis voor duurzame betrokkenheid en toekomstige lidmaatschapsgroei.

SD5-OD6 Uitbouw van financiële middelen

Acties	Indicatoren	Behaald
<p>R19 We indexeren lidgelden en ontvangen meer lidmaatschapsbijdragen.</p> <p>Er wordt een meerjaren fundraisingplan opgesteld met verschillende strategieën en activiteiten om extra middelen aan te vinden, zoals bijvoorbeeld het ontvangen van giften, schenkingen, legaten en het opbouwen van partnerschappen met bedrijven.</p> <p>We zetten meer in op projectsubsidies en Europese subsidies.</p>	1 actieplan	Ja

In 2025 werkte de Vrouwenraad aan toekomstbestendigheid en versterking van haar financiële autonomie. Om onze slagkracht te behouden en de continuïteit van onze werking te waarborgen, stelden we een fundraisingplan op.

Het plan richt zich op alternatieve inkomstenbronnen, zoals giften van individuen, major donors, bedrijven, fondsen en private stichtingen. Het omvat financiële doelstellingen, taakverdeling, risicobeheer en een gestructureerde aanpak om middelen effectief in te zetten en opbrengsten te maximaliseren.

Het plan voorziet verschillende activiteiten om extra middelen te genereren, bijvoorbeeld via giften, schenkingen en legaten.

Ter ondersteuning investeerden we bovendien in een abonnement op Subsidiemanager, om subsidies en financieringsmogelijkheden systematisch op te volgen.

SD5-OD7 Versterken gelijkekansen middenveld

Acties	Indicatoren	Behaald
R20	De Vlaamse GK-organisaties die werken aan gender- en LGBTQIA+-gelijkheid (Vrouwenraad, Furia, ella, RoSa en çavaria) komen samen. De GK-partners organiseren een gesprek met het kabinet en administratie van GK Vlaanderen. De GK-partners organiseren een uitwisselingsmoment met het VMRI.	1x inhoudelijk overleg 1x zakelijk overleg 1 gesprek 1 uitwisselingsmoment Ja
<p>Samenwerking met gender- en LGBTQIA+-organisaties</p> <p>In 2025 zetten de Vlaamse gender- en LGBTQIA+-organisaties, waaronder Vrouwenraad, Furia, Ella, RoSa en çavaria, hun regelmatige overleg voort om kennis en strategieën uit te wisselen en gezamenlijke acties af te stemmen.</p> <p>De organisaties organiseerden overlegmomenten met het kabinet en de administratie van Gender en Kansengelijkheid Vlaanderen (GK) en wisselden ervaringen uit met het Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI).</p> <p>Belangrijke activiteiten in 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennismakings- en overlegmomenten met nieuwe en bestaande partners (RoSa, Ella, çavaria, Furia) tussen maart en april. • Strategische overleggen met het kabinet GK, minister Gennez en ABB rond het jaarplan 2025 en 2026. • Uitwisselingsgesprekken en participatie in VMRI-activiteiten, waaronder eerste werkgroep middenveld (3 december) en uitwisselingsmomenten in maart, juni en september. • Bespreking van samenwerking, beleidsafstemming en gezamenlijke projecten binnen het netwerk van GK-partners, onder meer tijdens lunch en overlegmomenten in mei, augustus en december. <p>Deze structurele samenwerking versterkt de afstemming tussen koepel- en partnerorganisaties, bevordert beleidsinvloed en draagt bij aan een gezamenlijke aanpak van gendergelijkheid en LGBTQIA+-rechten in Vlaanderen.</p>		

SD5-OD8 - We blijven werken voor de bevordering van de mensenrechten van vrouwen

Acties	Indicatoren	Behaald
R21	<p>We schrijven een debriefing over de Peking +30 zitting.</p> <p>We maken en verspreiden een nieuwsbrief over belangrijke ontwikkelingen op het domein van gendergelijkheid in Europa.</p> <p>We co-organiseren een conferentie over vrouwen en vrede.</p>	<p>1 debriefing</p> <p>2 nieuwsbrieven</p> <p>Minstens 3 overlegmomenten</p> <p>Ja</p>
<p>CSW69</p> <p>De 69ste zitting van de VN-Commissie Status van de Vrouw (CSW) vond plaats van 10 tot 21 maart 2025 in New York. Deze editie stond volledig in het teken van Beijing+30, de dertigjarige evaluatie van de Verklaring en het Actieplatform van de Vierde Wereldvrouwenconferentie (1995).</p> <p>Vrouwenraad nam daaraan deel met de federaal gefinancierde Coalitie Gendergelijkheid.</p> <p>De sessie bracht regeringen, VN-instellingen en het maatschappelijk middenveld samen rond thema's zoals economische empowerment, geweldbestrijding, digitale inclusie, vredesopbouw en klimaat. De Secretaris-Generaal waarschuwde dat politieke instabiliteit, ongelijkheid en de klimaatcrisis de vooruitgang ondermijnen, en riep op tot versterkte verantwoordingsmechanismen en investeringen in gendergelijkheid.</p> <p>De lidstaten keurden een politieke verklaring goed waarin ze hun engagement voor het Beijing Actieplatform herbevestigen, met prioriteiten zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meer vrouwen in leidinggevende functies, • uitbanning van gendergerelateerd (ook digitaal) geweld, • economische en digitale empowerment, • en een sterkere rol voor vrouwen in vrede en klimaatbeleid. <p>We schreven een debriefing over de 69ste sessie. Ons rapport benadrukt dat “de vooruitgang op het gebied van gendergelijkheid beperkt is” en dat geen enkel land volledige gelijkheid heeft bereikt.</p> <p>Gendernieuws uit Europa</p> <p>Als koepelorganisatie maakt en verspreidt de Vrouwenraad een nieuwsbrief over belangrijke ontwikkelingen op het domein van gendergelijkheid in Europa, zodat leden en partners op de hoogte blijven van beleid, standpunten en kansen voor samenwerking.</p>		